

NEWSLETTER

Oddělení práv osob se zdravotním postižením

č. 1 - srpen 2026

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

vítejte u **prvního čísla** našeho nově vydávaného newsletteru Oddělení práv osob se zdravotním postižením Ministerstva práce a sociálních věcí. Chceme vám pravidelně přinášet přehled toho nejdůležitějšího z naší agendy – co připravujeme, co se právě děje a kde se můžete zapojit, aby hlas lidí se zdravotním postižením byl slyšet.

Ač 1. července došlo k přesunu našeho oddělení z Úřadu vlády ČR na **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, v práci neustáváme a chceme vás ujistit, že ochrana lidských práv, podpora rovnosti, důstojnosti a otevřeného dialogu s občanskou společností pro nás zůstávají pevnou hodnotou. Mění se institucionální rámec, nikoliv smysl naší práce.

V newsletteru najdete **aktuální novinky a priority oddělení**, informace o **strategických dokumentech** a jejich plnění, pozvánky na zajímavá jednání, přehled **připravovaných legislativních nebo koncepčních kroků** a také rubriku „**Víte, že...?**“ s krátkými fakty a tipy z oblasti práv osob se zdravotním postižením. Na závěr vás chceme pozvat na připravované akce.

Děkujeme, že s námi společně pomáháte prosazovat rovná práva a odstraňovat bariéry v každodenním životě. Věříme, že pro vás bude newsletter užitečným zdrojem informací i inspirace.

Sledujte i nadále [internetové stránky Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením](#) na webu Úřadu vlády ČR.

Přejeme vám mnoho sil do vaší práce a těšíme se na další spolupráci.

Aktuality

Přesun organizačního zajištění činnosti Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením na MPSV

Jak již mnozí víte, s účinností od 1. července 2026 došlo na základě usnesení vlády České republiky ze dne 18. května 2026 č. 302 k přesunu Oddělení práv osob se zdravotním postižením, včetně souvisejícího administrativního a organizačního zajištění Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením, na Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením (RVOZP) zůstává nadále poradním orgánem vlády. Stále jsme tu pro vás na níže uvedených kontaktech:

JUDr. Pavel Ptáčník

vedoucí Oddělení práv osob se zdravotním postižením a právník Rady

tel.: 950 194 057, 725 393 043

pavel.ptacnik@mpsv.gov.cz

Mgr. Martina Jelínková

tajemnice Rady

tel.: 950 193 214, 725 048 335

martina.jelinkova@mpsv.gov.cz

Mgr. Blanka Espinoza, LL.M.

právníčka, tajemnice Řídícího výboru Národního programu přístupnosti pro všechny

tel.: 950 191 986, 702 138 692

blanka.espinoza@mpsv.gov.cz

Mgr. Markéta Vyhnánková

referentka

tel.: 950 192 075, 725 591 257

marketa.vyhnankova@mpsv.gov.cz

Olga Vlastová, MSc.

tajemnice dotačního programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením

tel.: 950 194 147, 720 063 776

olga.vlastova@mpsv.gov.cz

Adresa nového pracoviště Oddělení práv osob se zdravotním postižením je:

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Na Poříčním právu 376/1

128 00 Praha 2

Detašované pracoviště: Podskalská 1290/19, 128 00 Praha 2

Nový Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2026–2030

V pondělí 27. dubna 2026 vláda České republiky projednala a usnesením č. 260 schválila nový [Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2026–2030](#).

Plán stanoví jasný směr, jak chce stát v příštích pěti letech systematicky zlepšovat podmínky pro život více než milionu osob se zdravotním postižením a jejich rodin. Zaměřuje se na odstraňování bariér, zvyšování přístupnosti veřejných služeb nebo podporu samostatného života.

Na přípravě Národního plánu se podílela Pracovní skupina složená ze zástupců všech zainteresovaných resortů a institucí, Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených, Kanceláře veřejného ochránce práv a zástupců osob se zdravotním postižením a jejich organizací.

Popis obrázku: Nápis velkým písmem „Národní plán pro osoby se zdravotním postižením schválen vládou“.

Jeho cílem je zejména:

- Lépe přístupný veřejný prostor a infrastruktura
- Přístupnější úřady a digitální služby
- Větší podpora nezávislého života v komunitě
- Lepší podmínky pro vzdělávání a práci
- Posílení práv a ochrany před diskriminací
- Větší zapojení samotných osob se zdravotním postižením

Přijetím plánu plní Česká republika nejen mezinárodní závazky, ale snaží se směřovat k tomu, aby byla místem, kde mohou lidé se zdravotním postižením žít důstojně, svobodně a podle vlastních představ.

Odkaz na článek: [Vláda schválila nový Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2026–2030](#)

Legislativa

Novela zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 468/2024 Sb., o integračním sociálním podniku.

Navrhovaná novela zákona o zaměstnanosti přináší úpravy podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Cílem je lépe nastavit příspěvky podle praxe, zvýšit flexibilitu dohod mezi úřady práce a zaměstnavateli, zpřesnit pravidla pro úhradu provozních nákladů a zajistit, aby podpora směřovala na skutečně oprávněné výdaje. Novela dále zvyšuje transparentnost,

omezuje administrativní zátěž, posiluje kontrolu využívání prostředků a sjednocuje podmínky pro poskytování náhradního plnění.

Navrhovaná novela zákona o integračním sociálním podniku směřuje ke zjednodušení hospodaření podniků, snížení administrativní zátěže a větší transparentnosti nakládání se ziskem. Zavádí fond reinvestice zisku namísto integračního fondu, upřesňuje pravidla kontroly a vracení neoprávněně vyplacených příspěvků, rozšiřuje důvody pro zrušení statusu integračního sociálního podniku a zahrnuje související legislativně-technické úpravy.

Dobrá praxe

Doporučení pro resorty ke zvýšení digitální přístupnosti

Ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou vzniklo doporučení pro resorty a další orgány veřejné správy, které se zaměřuje na zvyšování digitální přístupnosti a předcházení digitálnímu vyloučení.

Dokument vychází z výzkumného projektu ***Překážky využití informačních a komunikačních technologií a možnosti rozvoje ICT gramotnosti u osob s limitovanou schopností přístupu k informacím*** realizovaného v letech 2024–2025. Aplikačním garantem projektu je Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením.

Digitální transformace veřejné správy přináší významné přínosy, současně však může prohlubovat nerovnosti, pokud digitální prostředí a služby nejsou navrženy tak, aby byly dostupné, použitelné a srozumitelné pro všechny uživatele. Digitální přístupnost (e-přístupnost) představuje nezbytný předpoklad skutečné digitální inkluze a rovného přístupu k právům a veřejným službám.

Výsledná [Doporučení pro resorty ke zvýšení digitální přístupnosti](#) mají sloužit jako praktická pomůcka pro zadávání, vývoj, provoz i kontrolu digitálních služeb veřejné správy a zohledňují potřeby různých skupin uživatelů – osob se zrakovým postižením, neslyšících uživatelů českého znakového jazyka nebo osob s kognitivními poruchami či specifickými poruchami učení. Výzkum identifikoval hlavní bariéry, které těmto osobám ztěžují nebo znemožňují samostatně využívat digitální služby, a navrhl praktická doporučení, jak tyto nedostatky řešit.

[E-přístupnost pro osoby s limitovaným přístupem k informacím](#) je monografie vytvořena se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Sigma a je jedním z výstupů projektu.

Průzkum přístupnosti v krajích

Na zasedání **Výboru pro regionální rozvoj** 14. května 2026, který působí při Radě vlády pro osoby se zdravotním postižením, byli členové seznámeni s **výsledky Průzkumu přístupnosti v krajích včetně navržených doporučení**.

Zjištění z průzkumu ukázala, že řada problémů má průřezový charakter a přesahuje jednotlivé tematické oblasti. Kraje opakovaně poukazovaly na omezené kapacity, nejednotné metodické zázemí a nedostatečnou dostupnost a provázanost dat, které znesnadňují

systematické plánování i vyhodnocování opatření. Významným tématem je také potřeba jasnější návaznosti národních politik a lepší koordinace mezi úrovněmi veřejné správy.

Důležitým aspektem je rovněž sdílení zkušeností mezi kraji. V současnosti představuje hlavní platformu pro tuto výměnu Výbor Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením pro regionální rozvoj složený ze zástupců jednotlivých krajů, jehož agenda zahrnuje aktuální témata související s podporou osob se zdravotním postižením na regionální úrovni.

Průzkum přístupnosti v krajích – doporučení

Dokument „Průzkum přístupnosti v krajích – doporučení“ shrnuje doporučení vycházející z výsledků průzkumu přístupnosti v krajích. Jsou strukturována tak, aby umožňovala rychlou orientaci v hlavních směrech rozvoje a identifikaci oblastí, kde mohou mít konkrétní kroky na krajské nebo národní úrovni největší přínos.

Nejdůležitější doporučení v jednotlivých oblastech:

1. oblast – Strategické plánování

- Zajistit plynulou návaznost plánů; přípravu nového zahájit ještě za platnosti stávajícího.
- Zavést jednoduchý systém indikátorů (výstup–výsledek–dopad) a roční vyhodnocení.
- Upevnit zapojení OZP již v analytické fázi a dohodnout průběžnou evaluaci s účastí poradního orgánu.

2. oblast – Participace

- Posilovat stabilní a dlouhodobé formy participace (stálé pracovní skupiny, krajské rady OZP).
- Zvyšovat otevřenost participativních procesů a rozšiřovat informování o možnostech zapojení.
- Metodicky podporovat kraje v oblasti participace.

3. oblast – Přístupnost informací

- Rozšiřovat přístupné formáty (snadné čtení, český znakový jazyk, titulky, další alternativní formy).
- Při rekonstrukcích budov systematicky doplňovat orientační systémy (piktogramy, hmatové prvky, orientační majáčky).
- Posílit přístupnost krizové komunikace (ETR shrnutí, titulované video, video v ČZJ).

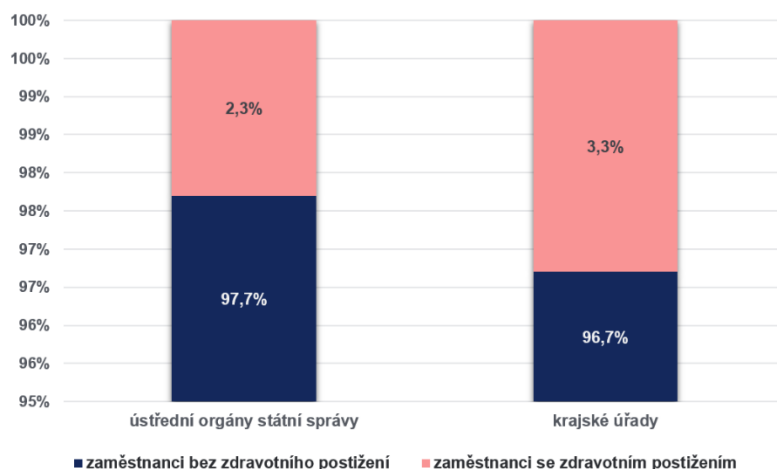
4. oblast – Přístupnost budov KÚ

- Zpracovat audit přístupnosti pro hlavní budovy KÚ + plán na odstraňování bariér.
- Plánování odstraňování bariér prostřednictvím samostatných plánů nebo začleněním tématu přístupnosti do investičních a rozvojových dokumentů krajů.
- Podporovat zapojování odborníků na přístupnost.

5. oblast – Zaměstnávání OZP

- Začlenit zaměstnávání osob se zdravotním postižením do personálních strategií krajů.
- Posílit metodickou podporu krajů při nastavování pravidel pro nábor, adaptaci a dlouhodobou podporu zaměstnanců se zdravotním postižením.
- Vytvářet prostor pro sdílení zkušeností mezi kraji.

Podíl zaměstnanců se zdravotním postižením ve státní správě a na krajských úřadech

Popis grafu: 1. sloupec znázorňuje, že ústřední orgány státní správy zaměstnávají 97,7 % zaměstnanců bez zdravotního postižení a 2,3 % se zdravotním postižením a 2. sloupec ukazuje, že krajské úřady zaměstnávají 96,7 % zaměstnanců bez zdr. postižení a 3,3 % zaměstnanců se zdravotním postižením.

Novinky z Evropské unie

Equality mainstreaming

Jsme zapojeni do pracovní skupiny Rady Evropy pro equality mainstreaming a podílíme se na přípravě příručky a praktického checklistu, které mají sloužit veřejné správě při systematickém začleňování antidiskriminace a rovného zacházení do rozhodování.

Princip rovnosti by se měl promítat do všech zákonů i veřejných politik, a to od jejich přípravy přes realizaci až po vyhodnocování. Zkrátka všude tam, kde se politiky tvoří a uplatňují.

Minimální rámec už dnes představují [Legislativní pravidla vlády](#), která ukládají z hlediska hodnocení dopadů na zranitelné a znevýhodněné skupiny konkrétní povinnosti. Aby však měla přijímaná opatření skutečný dopad, je potřeba lépe pracovat s daty a smysluplně zapojovat ty, kterých se rozhodování týká. Nové nástroje Rady Evropy stávající přístupy výrazně rozvíjejí a posouvají je dál.

Popis obrázku: Anglický nápis inequality a nůžky, které odstřihávají předponu in-, pod tím nápis „Co je equality mainstreaming a proč se jím zabýváme?“

Je vyhlášen další ročník Ceny Access City 2027, soutěže o nejlepší přístupné město!

Popis obrázku: fotografie dvou kostelních věží a v popředí nápis Access city award 2027.

Evropská komise vyhlásila již 17. ročník ceny o nejlepší přístupné město (Access City Award) pro rok 2027! Pokud se vaše město dlouhodobě a aktivně věnuje odstraňování bariér a zajišťování přístupnosti pro osoby se zdravotním postižením, neváhejte se přihlásit!

Města s více než 50 000 obyvateli mohou získat finanční odměnu:

1. místo: 150 000 EUR
2. místo: 120 000 EUR
3. místo: 80 000 EUR

Uzávěrka: 4. září 2026 o půlnoci.

Více informací a kritéria pro podání přihlášky najdete na [stránkách Evropské komise](#).

Víte, že ...?

Sněmovna schválila pokračování vyšší podpory pro lidi závislé na domácí podpoře dýchání

Poslanecká sněmovna schválila návrhy, které **prodlužují zvýšený příspěvek na mobilitu pro osoby závislé na domácí podpoře dýchání**, posouvají převod části dávkové agendy na územní správy sociálního zabezpečení a upravují harmonogram digitalizace některých sociálních dávek. Cílem změn je zajistit stabilní fungování systému, bezpečné zavádění nových informačních technologií a ochranu plynulé výplaty dávek pro klienty.

Schválený návrh zároveň **posouvá plánovaný převod agendy** příspěvku na péči, dávek pro osoby se zdravotním postižením a průkazů osob se zdravotním postižením z Úřadu práce ČR na územní správy sociálního zabezpečení. K převodu mělo původně dojít od 1. července 2026, nově bude účinnost nastavena **od 1. června 2028**.

Odkaz na příspěvek: [Sněmovna schválila pokračování vyšší podpory pro lidi závislé na domácí podpoře dýchání](#)

Krátce

Zasedání Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením

Ve středu 17. června se uskutečnilo druhé zasedání Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením (dále jen "Rada") v roce 2026.

Obsahem prvního bodu jednání byla **informace o změně Statutu Rady** v souvislosti s přechodem sekretariátu Rady od 1. července 2026 z Úřadu vlády ČR na Ministerstvo práce a sociálních věcí. Na základě tohoto přechodu byla schválena změna Jednacího řádu Rady.

Následně byla projednána **Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 v roce 2025**. Rada doporučila vládě ČR poslední hodnocení tohoto národního plánu schválit.

V dalším bodu programu byla projednána problematika **započítávání příspěvku na péči pro účely dávky státní sociální pomoci**. Dalším tématem jednání bylo zajištění financování **technologií asistivní chytré domácnosti** v rámci příspěvku na zvláštní pomůcku a změny v posuzování nároku na příspěvek na péči.

Rada byla též seznámena s přehledem aktuálních **překážek a bariér v životě lidí se sluchovým postižením**.

Dotační Program Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením

Na jednání Rady 17. června byla podána **informace o průběhu a [výsledcích dotačního řízení](#)** programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením pro rok 2026.

V souvislosti s přesunem Oddělení práv osob se zdravotním postižením na MPSV byl přesunut i dotační program. Vyhlášení dotačního řízení **pro 2027** je v přípravě a věříme, že v průběhu podzimu bude dotační řízení zahájeno.

Co nás čeká

Vyhlášení 33. ročníku Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže na téma „Navzdory bariérám“

Cena se uděluje za **publicistickou práci**, která nejlépe zachycuje pozitivní a realistické informace o životě lidí se zdravotním postižením, zobrazuje jejich schopnosti, úspěchy a přínos pro společnost a tím pomáhá měnit stereotypy a předsudky.

Cena je udělována ve třech kategoriích – televizní, rozhlasové a tiskové.

Publicistická díla lze **přihlašovat do 30. září 2026** na adresu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (rozhoduje razítko podací pošty nebo osobní doručení do podatelny MPSV), nebo **v elektronické podobě**.

Popis obrázku: Šest fotografií z minulého ročníku vystavených na malířských stojanech.

Bližší informace a podmínky pro přihlášení do 33. ročníku Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení naleznete zde: [Vyhlášení 33. ročníku Ceny RVOZP](#).

Do **fotografické soutěže** mohou být přihlášeny takové fotografie, které zachycují život lidí se zdravotním postižením v situacích, kdy čelí fyzickým, společenským, komunikačním, institucionálním nebo vnitřním překážkám, které mohou ovlivňovat jejich každodenní fungování i seberealizaci, a jak dokážou tyto překážky aktivně překonávat. Fotografie by měly ukazovat nejen samotnou existenci různých bariér, ale především sílu, odhodlání, kreativitu a podporu, díky nimž je možné je překonávat. Důležité je zachycení příběhů a momentů, které přibližují zkušenost lidí se zdravotním postižením v celé její šíři – od běžných každodenních situací až po výjimečné okamžiky osobního úspěchu či mezilidské solidarity.

Bližší informace a podmínky pro přihlášení do fotografické soutěže s tématem „Navzdory bariérám“ naleznete zde: [Vyhlášení fotografické soutěže](#).

Více informací podává Martina Jelínková, tel.: 950 193 214, 725 048 335, email: martina.jelinkova@mpsv.gov.cz.

Aktualizace Národního programu přístupnosti pro všechny

V souvislosti s převodem organizačního zajištění agendy práv osob se zdravotním postižením na Ministerstvo práce a sociálních věcí připravujeme také aktualizaci Národního programu přístupnosti pro všechny na období 2026–2035. Úpravy programu budou mít především organizační a administrativní charakter.

Změny se tak budou týkat zejména procesu předkládání záměrů k řešení přístupnosti a souvisejících administrativních postupů, aby odpovídaly novému institucionálnímu zajištění.

Cíle programu a jeho zaměření zůstávají beze změn.

Popis obrázku: Modrá značka s osobou na vozíku se šipkou a pod ní nápis Národní program přístupnosti pro všechny na období 2026-2035.

Konference Autismus dětstvím nekončí – škola, práce, duševní zdraví, vztahy, samostatnost i umění v dospívání a dospělosti lidí s autismem

Po loňském ročníku věnovaném pečujícím se letos konference zaměřuje na samotné lidi s autismem a na to, jak fungují v běžných oblastech života. Konference [Autismus v praxi 2026](#) pořádaná Národním ústavem pro autismus, z. ú. (NAUTIS) se uskuteční ve dnech **15. - 16. října 2026 v prostorách Školického centra OKsystem Na Pankráci 125, 140 00 Praha 4.**

Konference pokrývá **šest** tematických okruhů:

- školu,
- zaměstnání,
- duševní zdraví,
- osamostatňování,
- vztahy (včetně tématu sexuality),
- umění.

O těchto oblastech budou diskutovat lidé s autismem, odborníci ze služeb pro lidi s autismem i odborníci z jiných oborů.

Popis obrázku: Pozvánka na konferenci Autismus dětstvím nekončí, kde jsou černobílé fotografie tří vystupujících a informace o akci.

Konference **se zaměřuje na nejnovější poznatky a postupy v oblasti poruch autistického spektra**. Přijďte se inspirovat, sdílet své zkušenosti a získat nové informace, které vám mohou pomoci v každodenní práci a péči o osoby s autismem.

Pokud si nepřejete Newsletter dostávat, napište na email: marketa.vyhnankova@mpsv.gov.cz